

Plan Odnowy Miejscowości

S T A R Y B R U S

2008 - 2015

GMINA STARY BRUS

LIPIEC 2010

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	1
II. ANALIZA STANU AKTUALNEGO.....	3
1. Położenie geograficzne.....	5
2. Historia miejscowości wraz z przestrzenną strukturą miejscowości.....	7
3. Zasoby przyrodnicze	9
4. Demografia.....	12
5. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna.....	14
5.1 – System wodociagowy.....	14
5.2 – Sieć kanalizacyjna.....	15
5.3 – Sieć gazociagowa.....	15
5.3 – Gospodarka odpadowa.....	15
5.4 – Sieć drogowa.....	15
5.5. – Infrastruktura telekomunikacyjna.....	16
6. Infrastruktura społeczna.....	16
6.1. – Oświata	16
6.2. – Kultura.....	17
6.3. – Opieka zdrowotna.....	17
6.4. – Przedsiębiorczość i gospodarka.....	17
6.5. – Opieka społeczna.....	19
7. Kultura, obiekty dziedzictwa narodowego oraz sport i turystyka.....	19
8. Ostatnio przeprowadzone inwestycje na terenie miejscowości Stary Brus.....	20
III. ANALIZA ZASOBÓW SPOŁECZNYCH.....	21
IV. ANALIZA SWOT.....	24
V. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY.....	25
VI. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.....	26
VII. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ W PERSPEKTYWIE 7 LAT	27
VIII. JAKA JEST MIEJSCOWOŚĆ STARY BRUS.....	31
IX. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI STARY BRUS.....	32
X. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO „KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ PRZY KOŚCIELE PRZYMSKO – KATOLICKIM W STARYM BRUSIE”.....	33
XI. ZARZĄDZANIE	34
XII. PODSUMOWANIE.....	37

Spis tabel, rysunków, map i wykresów

TABELA 1. LICZBA LUDNOŚCI MIEJSCOWOŚCI WG WIEKU I PŁCI.....	12
TABELA 2. LUDNOŚĆ MIEJSCOWOŚCI STARY BRUS W UJĘCIU PRODUKCYJNYM.....	13
TABELA 3. RUCH NATURALNY W MIEJSCOWOŚCI STARY BRUS.....	14
TABELA 4. RUCH NATURALNY W MIEJSCOWOŚCI STARY BRUS.....	14
TABELA 5. STAN ROZWOJU PODSTAWOWEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ W STARYM BRUSIE W 2006R.	15
TABELA 6. SIEĆ KOMUNIKACYJNA W GMINIE STARY BRUS.....	16
TABELA 7. STRUKTURA UŻYTKÓW ROLNYCH W MIEJSCOWOŚCI STARY BRUS.....	17
TABELA 8. ORGANIZACJE SPOŁECZNE DZIAŁAJĄCE W STARYM BRUSIE....	18
TABELA 9. ZASOBY MIEJSCOWOŚCI STARY BRUS.....	21
MAPA 1. GMINA STARY BRUS W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM.....	5
MAPA 2. GMINA STARY BRUS W POWIECIE WŁODAWSKIM.....	5
MAPA 3. MIEJSCOWOŚĆ STARY BRUS W POWIECIE WŁODAWSKIM.....	6
MAPA 4. MIEJSCOWOŚĆ STARY BRUS W GMINIE STARY BRUS.....	7
MAPA 5. BRUS W 1839 ROKU.....	9
MAPA 6. POŁOŻENIE GEOLOGICZNE MIEJSCOWOŚCI STARY BRUS.....	10
WYKRES 1. LUDNOŚĆ STAREGO BRUSA, WG PRZEDZIAŁÓW WIEKOWYCH.	13
WYKRES 2. STRUKTURA WŁASNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁAJĄCYCH W STARYM BRUSIE W 2007R.....	18
ZDJĘCIE 1. POLESKI PARK NARODOWY.....	12
ZDJĘCIE 2. SZKOŁA W STARYM BRUSIE.....	17

I. WSTĘP

Polska wieś, biedna i zacofana, stoi obecnie przed wieloma problemami – główną barierę rozwoju obszarów wiejskich stanowi brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej oraz niska opłacalność produkcji rolnej.

Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich niezbędne jest zapewnienie wielofunkcyjności rolnictwa i wsi, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych wsi, ochrony środowiska na obszarach wiejskich, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia ludności wiejskiej.

Warunkiem niezbędnym do aktywnego włączenia się miejscowości wiejskich w realizację przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji lokalnych walorów kulturowych i przyrodniczych jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, zwanego Planem Odnowy. Jest to dokument o charakterze planowania strategicznego, przedstawiający szczegółową koncepcję i wizję rozwoju danej miejscowości. Zawiera plan inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Obowiązek opracowania i uchwalenia takiego dokumentu jest podstawą do aplikowania o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” oraz Regionalnych Programów Operacyjnych. Ponadto Plan Odnowy Miejscowości będzie stanowić wytyczne dla władz Gminy Stary Brus przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Stary Brus.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości Stary Brus, ewidencję jej zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, strategię działań na lata 2008-2015, kierunki rozwoju oraz planowane inwestycje.

Dokumentami, na podstawie których sporządzono niniejszy Plan Odnowy Miejscowości, były ankietę informacyjną oraz ankietę „Opinia na temat obecnej sytuacji wsi i perspektyw jej rozwoju”, wypełnionymi przez uprawnione osoby.

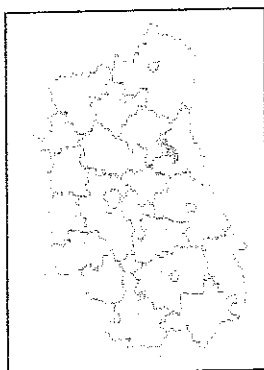
Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

II. ANALIZA STANU AKTUALNEGO

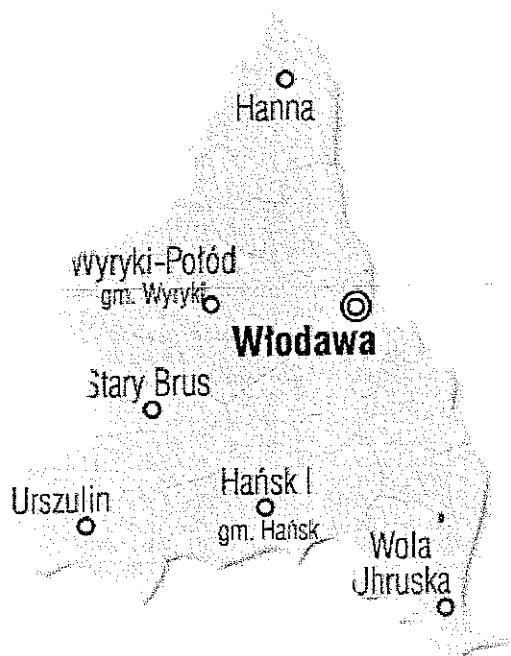
1. Położenie geograficzne

Miejscowość Stary Brus jest siedzibą Gminy o tej samej nazwie i położona jest w środkowo – wschodniej części województwa lubelskiego, w powiecie włodawskim. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie chełmskim. Stary Brus jest jednym z 14 sołectw należących do Gminy. Hydrografia Polski sytuuje sołectwo (jak i całą Gminę) w zlewni środkowego Bugu.

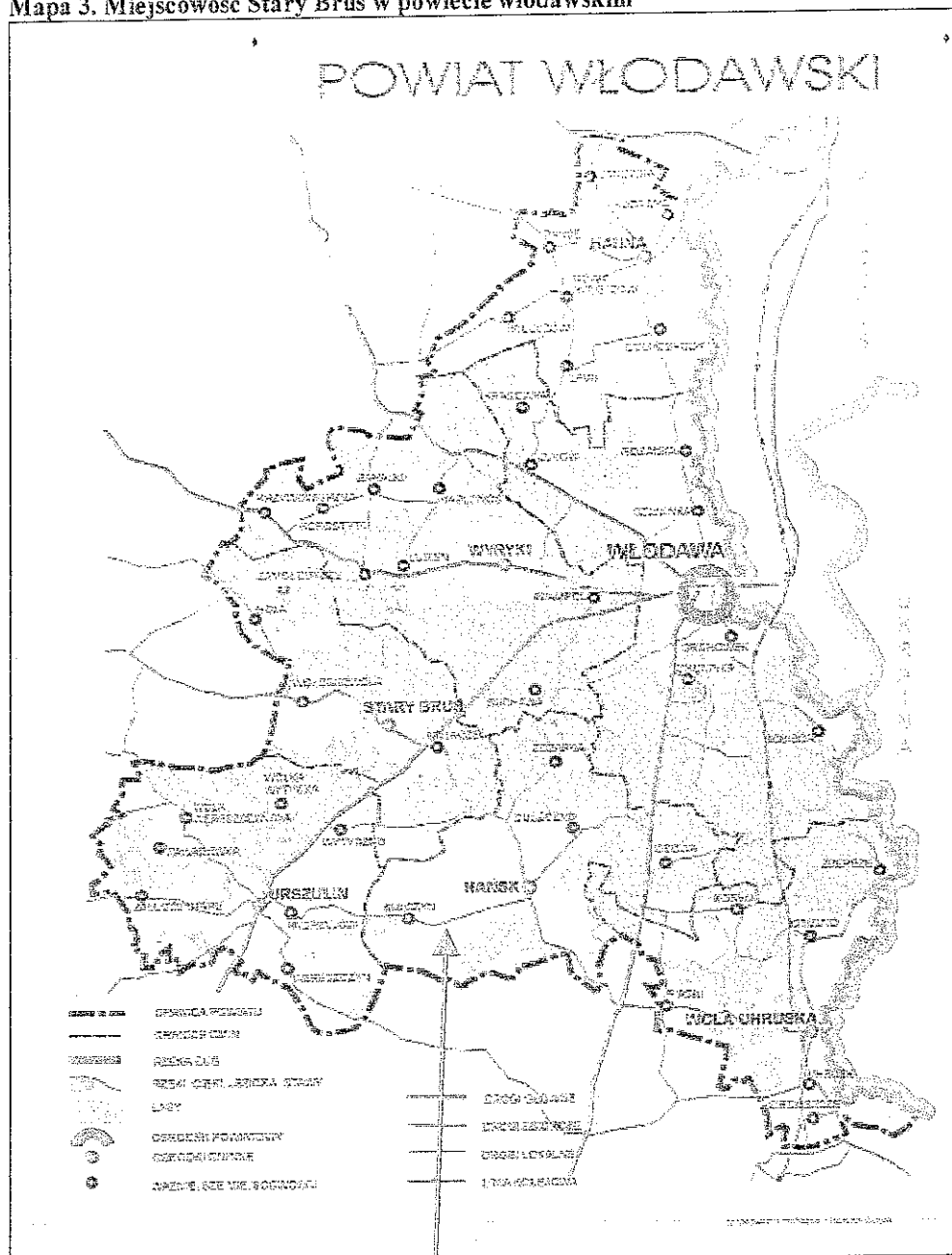
Mapa 1. Gmina Stary Brus w województwie lubelskim

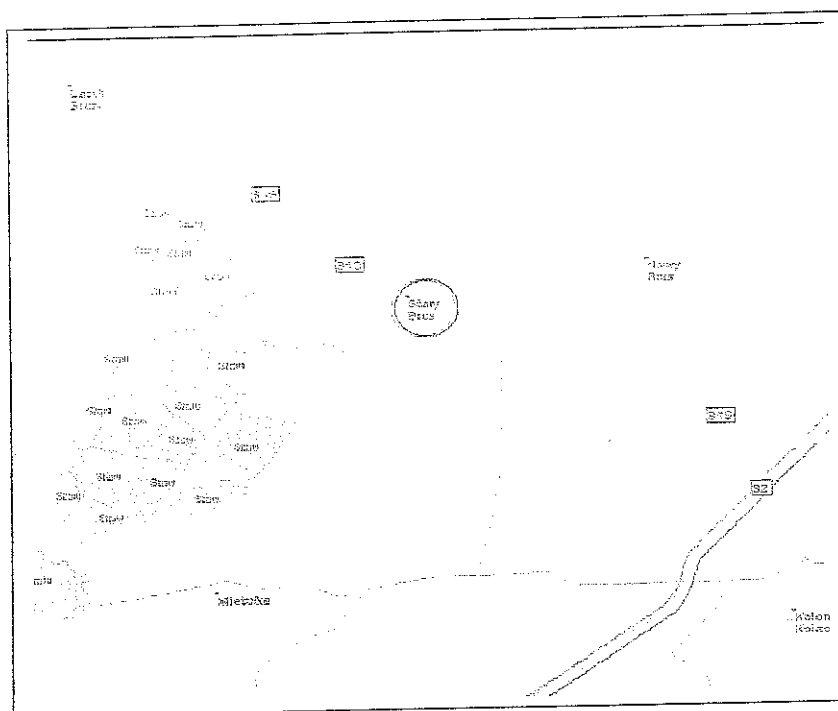
Mapa 2. Gmina Stary Brus w powiecie włodawskim

Mapa 3. Miejscowość Stary Brus w powiecie włodawskim

Mapa 4. Miejscowość Stary Brus w gminie Stary Brus

2. Historia miejscowości wraz z przestrzenną strukturą miejscowości

Pierwsza wzmianka o wsi Brus pojawia się już w 1485 roku a aktach chełmskich. Brus należał do ziemi chełmskiej i parafii Sawin. Wieś lokowano na prawie niemieckim przed 1492 rokiem. Nazwa wsi pochodzi od słowa "brus" które kiedyś oznaczało osetkę, kamień do ostrzenia noży.

Pierwszymi właścicielami wsi była miejscowa szlachta. Wieś założyli rycerze z pobliskiego Andrzejowa. Był to ubogi ród szlachecki pochodzenia ruskiego. Z czasem wieś na skutek podziałów w łonie tej rodziny została podzielona między wielu dziedziców.

Według spisu podatkowego z 1564 roku miejscowość Brus była podzielona między wielu rycerzy. Spis wymienia następujących szlachciców posiadających niewielkie kawałki ziemi w tej wsi. Byli to Sebastian Chojeński, Michał i Iwan synowie Andrzeja, Dietukow, Jan syn Andrzeja, Joskowicz oraz Hieronim i Steczko Andrzejewscy.. Brus był zaściankiem szlacheckim pełnym drewnianych niewielkich dworów które często przypominały chaty chłopskie, ale wyróżniał je ganek, nieodłączny atrybut szlacheckiej siedziby.

Na przełomie XVI i XVII wieku poszczególne części wsi skupił ród Horochów. Dominik Horoch, właściciel wsi, ożenił się z Zofią z Sawinianki i miał syna Andrzeja, który w połowie XVII wieku objął dobra Brus. Po śmierci Andrzeja Horocha dobra te odziedziczył Jan Horoch. W 1717 roku Jan Horoch ożenił się w Wołoskiej Woli z Katarzyną Milanowską i objął z czasem w posiadanie majątek Wołoskowola po śmierci brata swej żony. Po śmierci Jana, ród Horochów

przeniósł się do Wołoskiej Woli, ponieważ dokumenty często wymieniają właśnie tą wieś przy rodowodzie rodu, a brak jest danych o Brusie. Horochowie z czasem przenieśli się do Galicji, gdzie zrobili wielką karierę i otrzymali od cesarza Austrii tytuł hrabiowski.

Brus w drugiej połowie XVIII wieku został przez Horochów sprzedany a głównym posiadaczami ziemskimi stał się ród Chajęckich herbu Korab, ale też niewielkie udziały miały inne rody szlacheckie. W 1802 roku dobra Bruss kupił Franciszek Kunicki podkomorzy chełmski dziedzic Hańska i Cycowa. Kunicki należał do elity politycznej ziemi chełmskiej i był przy tym bardzo bogaty. Skupował i sprzedawał liczne dobra ziemskie. Już w 1803 roku dobra Brus sprzedał Karolowi Dobieckiemu.

Karol Dobiecki w końcu XVIII wieku pełnił wiele ważnych funkcji w powiecie chełmskim i ziemi bełskiej. Jego jedynym synem był właśnie Karol Dobiecki, który zapewne sprzedał ojcowskie dobra i przeniósł się w te strony. Brus wiele mu zawdzięcza. W 1807 roku wybudował w tej wsi cerkiew unicką. Do 1821 roku Dobiecki utrzymywał w tej wsi kapelana na swój koszt. Dobiecki wybudował też dwór i założył park dworski. Syn Karola Dobieckiego po śmierci ojca ok. 1836 roku sprzedał te dobra Rochowi Jasieńskiemu herbu Dołęga. Jasieński wyremontował zniszczoną przez pożar cerkiew i ustanowił ją prywatną kaplicą dworską, przy której byli unicy zakonnicy. Jasieński wybudował spichlerz, chlewnię, karczmę, czworaki, kapliczkę w parku, oficynę dworską i zapewne dzwonnice przy cmentarzu. Jasieński oprócz tego, że zajmował się rozbudową swojego majątku był też społecznikiem i urzędnikiem państwowym. Był radcą prawnym powiatu radzyńskiego oraz prezesem Komisji do spraw włościan w powiecie radzyńskim (od 1862 roku). Następnie po 1867 roku był sędzią pokoju powiatu włodawskiego. W 1870 roku w Brusie powstała szkoła elementarna.

Podczas uwłaszczenia ziemi dworskiej w 1864 roku w Brusie utworzono 44 gospodarstwa chłopskie na 735 morgach ziemi. Pozostała ziemia, czyli 3096 mórg nadal należało do dworu. Na majątek Brus, w końcu XIX wieku, składały się folwarki: Brus, Zanocin i Osmoń. W 1880 roku było w tych folwarkach 22 zabudowania mieszkalne i gospodarcze, w tym oranżeria. Od 1867 roku Brus włączono do gminy Turno, a w 1867 roku władze przejęły na własność skarbu państwa miejscową kaplicę, którą w 1875 roku przemianowano na cerkiew prawosławną. Według danych na rok 1880 w Brusie było 940 mieszkańców. Nazwę wsi zapisywano wtedy jako Bruss. Nazwa Stary Brus pojawiła się dopiero po II wojnie światowej.

Według spisu powszechnego z 1921 roku Brus dzielił się na wieś Bruss oraz folwark Bruss. Wieś Bruss liczyła 94 domy mieszkalne i 488 mieszkańców.

Mapa 5. Brus w 1839 roku

3. Zasoby przyrodnicze

Walory geologiczne

Stary Brus (oraz pozostała część Gminy) położona jest na tzw. Wyniesieniu Zrębowym Podlasko – Lubelskim, stanowiącym podrzędną jednostkę geostrukturalną w obrębie skłonu platformy prekambryjskiej. Bezpośrednie podłoże utworów czwartorzędowych w części centralnej Gminy (w pasie południkowym Pieszowola – Wołoskowola – Stary Brus – Kołacze) stanowią utwory czwartorzędowe, zaś na pozostałym obszarze utwory kredowe. Osady czwartorzędowe reprezentowane są w Starym Brusie przez utwory plejstocenu (głównie pochodzące z okresu zlodowacenia środkowopolskiego) i holocenu.

W obszarze Garbu Włodawskiego dominuje wysoczyzna morenowa (denna) położona na wysokości 170-190 m n.p.m. przekształcona w równinę denudacyjną. O dużym stopniu zdenudowania świadczą niewielkie spadki terenu nie przekraczające 5%. Drugorzędnymi formami rzeźby urozmaicającymi powierzchnię wysoczyzny są silnie zniszczone moreny czołowe. W pasie Marianka - Stary Brus, na przedpołu strefy marginalnej, głównie w części środkowo – południowej, rozciągają się równiny akumulacji fluwioglacjalnej typu sandrowego w poziomie 170-185 m n.p.m.

Pomiędzy Starym Brussem a Skorodnicą występują pola piasków przewianych, tworzących formy wydmowe (o wysokościach względnych do 5 m) oraz zagłębienia deflacyjne. Do holocenijskich (współczesnych) form rzeźby należą dna dolin rzecznych oraz równiny torfowe z akumulacją bagienną. Tereny są podmokłe, podlegają okresowym wylewom rzek i jako takie są charakterystyczne dla obszarów poleskich.

Mapa 6. Położenie geologiczne miejscowości Lepko

The map shows a rectangular area divided into two main sections. The left section is labeled 'Lepko' and contains a small rectangular area labeled 'Lepko'. The right section is labeled 'M. 27' and contains a larger rectangular area labeled 'M. 27'. The map is titled 'Mapa 6. Położenie geologiczne miejscowości Lepko'.

Klimat

Warunki klimatyczne na terenie, na którym znajduje się miejscowość Stary Brus, wyróżniają się jako posiadające szczególnie dużo cech kontynentalnych, jak np. długie lato - 105 dni i zima - 110 dni, krótka wiosna i jesień - nierzadko poniżej 50 dni. Przeciętna roczna ilość opadów tylko nieznacznie przeważa nad silnym parowaniem, co powoduje, że region jest upośledzony pod względem możliwości odnawiania zasobów wody. W ciągu roku przeważają masy powietrza polarno-morskiego, najczęściej przetransformowanego. Wartość usłonecznienia rzeczywistego przekracza nieco średnią krajową i wynosi przeciętnie 4,6 godz. Średnia wieloletnia temperatura powietrza wynosi 7,3°C. Przeważająca ilość opadów przypada na lato (ok. 40%), zima jest okresem ubogim w opady, dlatego pokrywa śnieżna osiąga średnią grubość zaledwie 12 cm.

Surowce mineralne i gleby

W Starym Brusie istnieją udokumentowane złoża kruszywa. Nawiercone tam piaski ze żwirami i otoczakami mogą zaspokoić potrzeby lokalne.

Skałami glebotwórczymi są: z utworów plejstocenijskich – głównie piaski gliniaste (na terenach użytkowanych rolniczo) i piaski słabo gliniaste (pod lasami), miejscami – piaski luźne, zaś z utworów holocenijskich (najmłodszych) – torfy i piaski rzeczne. Dominującym typem gleby na użytkowanych rolniczo wierzchołkach są gleby płowe w kompleksie z brunatnymi i odgórnie oglejonymi. Są zwarte i mało przepuszczalne, czego efektem jest zwiększone uwilgotnienie i wspomniane oglejenie.

Zasoby wodne

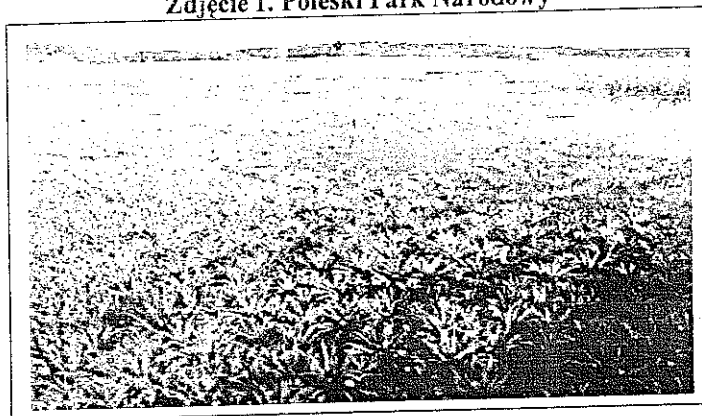
Stary Brus leży podobnie jak 98% powierzchni Gminy w dorzeczu Bugu, około 2% powierzchni położone jest w dorzeczu Wieprza. Oba dorzecza rozdzielone są działem wodnym II-go rzędu przebiegającym w rejonie Holi. Sieć rzeczna w dorzeczu Bugu współtworzą systemy wodne Włodawski i Zielawy, rozdzielone wododziałem IV-go rzędu, wyznaczonym wzgórzami morenowymi w rejonie Kamienia i Marianki. Nadmiar wód powierzchniowych z centralnej i południowej części odprowadzany jest siecią rowów uchodzących do Włodawski, zaś z części północnej – do Zielawy, która przepływa poza obszarem Gminy.

Wody podziemne w Starym Brusie związane są z utworami czwartorzędu i górnej kredy. Pierwszy poziom wodonośny uzależniony jest od budowy geologicznej rzeźby terenu; tworzy bądź ciągły poziom o swobodnym zwierciadle, bądź nieciągły.

Flora i fauna

Okolice Starego Brusa charakteryzują się bardzo bogatą szatą roślinną oraz zasobnym gatunkowo światem zwierzęcym. Flora reprezentowana jest przez mszaki oraz 1027 gatunków roślin naczyniowych. Świat zwierzęcy cechuje się występowaniem licznych gatunków bezkręgowców, bogactwem gatunków ryb (19, w tym chronione: strzelba przekopowa, różanka, piskorz i koza). Występuje tu ponadto 13 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, 156 gatunków ptaków (blisko 50% z nich stanowią ptaki żyjące w środowisku wodnym) oraz liczne ssaki (w tym rzadkie, jak np. wilki). Występowanie wyżej wymienionych gatunków związane jest z obejmującym częściowo obszar Gminy Poleskim Parkiem Narodowym (utworzony w 1990r.) oraz Poleskim Obszarem Chronionego Krajobrazu (utworzone w 1983r.). Poleski Park Narodowy należy do europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000, zarówno jako ostoja siedliskowa (SOO), jak i ostoja ptasia (OSO).

Zdjęcie 1. Poleski Park Narodowy

Pomnikiem przyrody zlokalizowanym w Starym Brusie jest jesion wyniosły o obw. pnia 375 cm (o nr ewid. 154) – utworzony Rozporządzeniem Wojewody Chełmskiego z dnia 31 lipca 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów przyrody ożywionej i nieożywionej, położonych na terenie województwa chełmskiego (Dz. Urz. Woj. Ch. Nr 7, poz. 49).

4. Demografia

Miejscowość Stary Brus zamieszkuje ok. 434 mieszkańców. Poniższe tabele przedstawiają strukturę wiekową mieszkańców:

Tabela 1. Liczba ludności miejscowości wg wieku i płci

Liczba ludności wg wieku i płci

Liczba ludności wg wieku i płci			
Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0 - 4	13	6	7
5 - 9	28	12	16
10 - 14	33	16	17
15 - 19	40	25	15
20 - 24	47	25	12
25 - 29	33	15	18
30 - 34	26	14	12
35 - 39	22	10	12
40 - 44	36	14	22
45 - 49	23	14	9
50 - 54	46	27	19
55 - 59	26	11	15
60 - 64	15	8	7
65 - 69	9	4	5
70+	37	11	26

źródło: Urząd Gminy Stary Brus

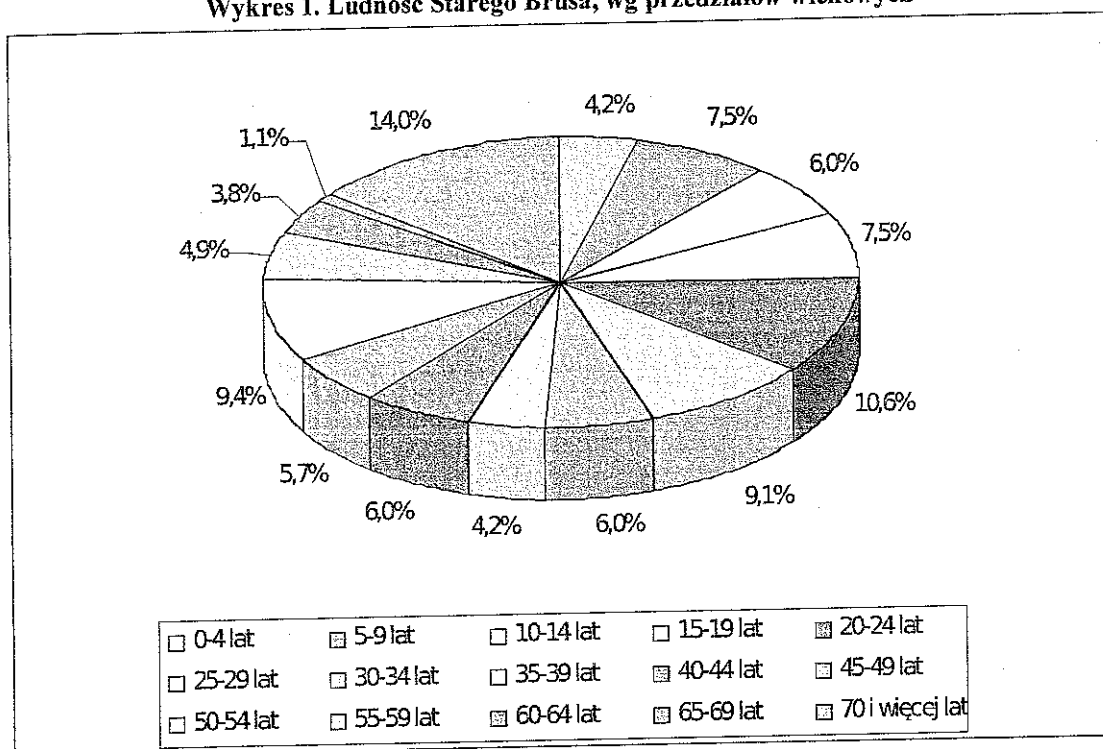
Tabela 2. Ludność miejscowości Stary Brus w ujęciu produkcyjnym
Ludność miejscowości Stary Brus w ujęciu produkcyjnym

Ludność miejscowości Stary Brus w ujęciu produkcyjnym			
	kobiety	mężczyźni	ogółem
wiek przedprodukcyjny	39	38	77
wiek produkcyjny	137	149	286
wiek poprodukcyjny	-	-	84

źródło: Urząd Gminy Stary Brus

Największy odsetek mieszkańców miejscowości Stary Brus stanowią osoby w wieku produkcyjnym (w przedziale od 15 do 59 lat dla kobiet oraz 15-64 lat dla mężczyzn). W porównaniu z sytuacją demograficzną Gminy Stary Brus, odsetek ludności mieszkającej w Starym Brusie jest w tym przedziale wyższy o prawie 4%.

Wykres 1. Ludność Starego Brusa, wg przedziałów wiekowych

Najliczniejszą liczebnie grupę mieszkańców (w przedziałach 5 – letnich) Starego Brusa stanowią osoby w wieku 20-24 lat (10,6%). Następne w kolejności (wg liczebności przedziału wiekowego) są grupy wiekowe: 50-54 lat (9,4%), 25-29 lat (9,1%). Takie rozłożenie liczebności grup wiekowych uznać należy za pozytywne. Liczebność grupy najstarszej (+70 lat) wynosiła w roku 2006 14,0% ogółu ludności wsi, przy czym zdecydowaną większość stanowiły kobiety. Taka sytuacja jest w pewnym stopniu odzwierciedleniem ogólnopolskiego trendu.

W roku 2007 wartość przyrostu naturalnego wyniosła 0 -1.

Tabela 3. Ruch naturalny w miejscowości Stary Brus

Ruch naturalny w miejscowości Stary Brus			
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Urodzenia żywe	3	1	2
Zgony	4	2	2
Przyrost naturalny	-1	-1	0

źródło: Urząd Gminy Stary Brus

Tabela 4. Ruch naturalny w miejscowości Stary Brus

Migracje wewnętrzne w miejscowości Stary Brus			
	mężczyźni	kobiety	ogółem
zameldowania	0	1	1
wymeldowania	4	5	9

źródło: Urząd Gminy Stary Brus

Saldo migracyjne w miejscowości Stary Brus w roku 2007 wyniosło -8 osoby. Odnotować ponadto należy, iż w roku 2007 zawartych zostało 6 związków małżeńskich.

5. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

5.1 – System wodociagowy

Stary Brus jest miejscowością w całości zwodociagowania. Wskaźnik zwodociagowania wynosi 100%. Mieszkańcy Starego Brusa (oraz nowego Brusa i Kołacz) korzystają z ujęcia wodociagowego zlokalizowanego w Starym Brusie. Wspomniane ujęcie charakteryzuje się następującymi danymi technicznymi: $Q_{\max}$ dobowe = 250 m³/dobę. W najbliższym okresie planuje się modernizację wspomnianego ujęcia.

5.2 – Sieć kanalizacyjna

Stary Brus jest w całości skanalizowany. Długość funkcjonującej sieci wynosi 2,9 km, liczba użytkowników systemów jest szacowana na 420 osób. W miejscowości zlokalizowano oczyszczalnię ścieków typu BIO-PAK o wydajności 75m³/dobę, wybudowaną w 2004 roku. Koszt inwestycji sięgnął 807 800 zł.

5.3 – Sieć gazociągowa

Gmina nie dysponuje siecią gazociagową. Gazyfikacja wsi jest elementem planowanej inwestycji o zasięgu powiatowym.

Tabela 5. Stan rozwoju podstawowej infrastruktury technicznej w Starym Brusie w 2006r.

Sieć kanalizacji	Sieć wodociągowa	Sieć gazowa
Długość 2,9 km	3,0 km	0 km
Liczba użytkowników 420	440	0

5.3 – Gospodarka odpadowa

Odbiór odpadów stałych od mieszkańców jest zapewniony za pośrednictwem zlokalizowanych w miejscowości kontenerów o pojemności 6,5m³. Odpady stałe z sołectwa Stary Brus (oraz pozostałych sołectw) są transportowane do składowiska w Starym Brusie. Składowisko stanowi własność gminy i jest administrowane przez Urząd Gminy. Posiada częściowo sprawne technicznie ogrodzenie, brodzik dezynfekcyjny (1), drogę dojazdową do składowiska. Odpady składowane są podpoziomowo i na bieżąco przysypywane warstwą ziemi. Instalacja nie posiada systemu odciekowego wód opadowych, natomiast posiada system monitoringu wód podziemnych. Całkowita powierzchnia terenu składowiska to 1,0 ha, a stopień wypełnienia wynosił w 2007r. ok.45%.

5.4. – Sieć drogowa

Przez obszar miejscowości Stary Brus przebiegają droga wojewódzka, drogi powiatowe, gminne oraz osiedlowe i rolne. Łączna długość dróg umiejscowionych w Starym Brusie wynosi 6,8 km. Stan sieci drogowej przecinającej Stary Brus jest przeciętny – zarówno drogi wojewódzkie, powiatowe, jak i gminne wymagają remontu.

Tabela 6. Sieć komunikacyjna w gminie Stary Brus

Nr drogi	Nazwa	Długość w km
Drogi wojewódzkie		
819	Parczew – Stary Brus – Łowacza	2,3
Drogi powiatowe		
1707 L	Stary Brus – Kamień	1,2
Drogi gminne		
104434 L	Stary Brus – Mietulka	3,0
104342L	Stary Brus – Nowy Brus	0,3

Długość dróg osiedlowych, rolnych i innych jest równa 8 km. Plany modernizacyjne obejmują odcinek drogi gminnej o długości 0,8 km oraz przebudowę fragmentu drogi wojewódzkiej nr 819 (w 2012r.).

5.5. – Infrastruktura telekomunikacyjna

Stacjonarna sieć telefoniczna obejmuje w Starym Brusie 130 użytkowników. Ponadto odnotowuje się, iż ok. 330 mieszkańców Starego Brusa użytkuje telefony komórkowe.

6. Infrastruktura społeczna

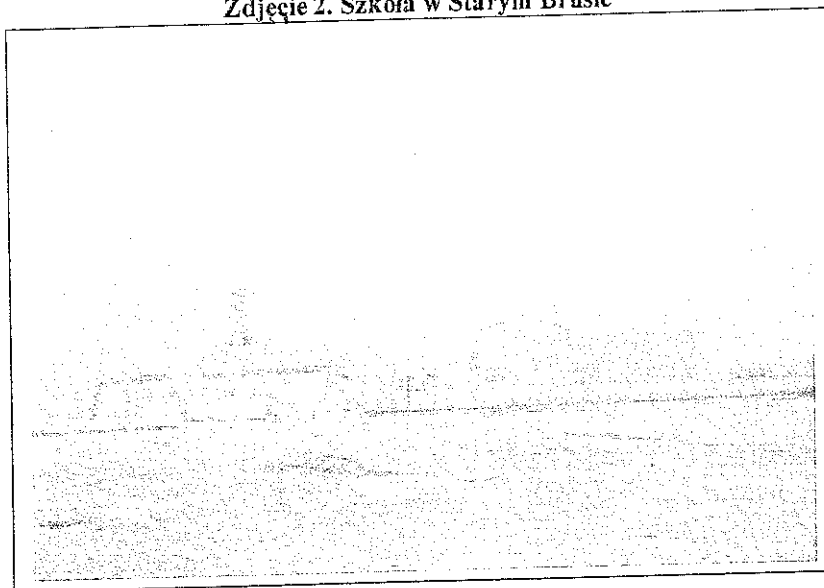
6.1. – Oświata

Na terenie wsi funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej, z sześcioma oddziałami, w której w roku 2006/2007 uczyło się 149 uczniów. Większość uczniów stanowią dziewczęta – 78 osób. W szkole zatrudnionych jest 11 nauczycieli. Jednostka posiada dobrze wyposażoną pracownię komputerową. W stosunku do roku szkolnego 2006/2007 liczba uczniów szkół zmniejszyła się o 8 osób.

Gimnazjum w Starym Brusie dysponuje 6 oddziałami, do których w roku szkolnym 2006/2007 uczęszcza 101 uczniów (12 mniej niż rok wcześniej). Większość uczniów stanowią dziewczęta – 57 osób (56% ogółu uczniów). W Gimnazjum zatrudnionych jest 11 nauczycieli.

W Starym Brusie funkcjonuje oddział przedszkolny, do którego uczęszczało w 2007 roku 23 dzieci (w tym 14 dziewcząt). W oddziale przedszkolnym zatrudniony jest 1 nauczyciel wychowania przedszkolnego.

Zdjęcie 2. Szkoła w Starym Brusie

6.2. – Kultura

Funkcje kulturalne w miejscowości realizowane są dzięki działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Starym Brusie oraz funkcjonującej w miejscowości świetlicy wiejskiej. Biblioteka w Starym Brusie w 2007 roku dysponowała zbiorem 15 843 woluminów i zatrudniała 2 pracowników.

6.3. – Opieka zdrowotna

W Starym Brusie działa niepubliczny ośrodek zdrowia. Świadczy on usługi zdrowotne w zakresie specjalizacji lekarza rodzinnego. Ośrodek zatrudnia personel medyczny, w skład którego wchodzi 2 pielęgniarki i lekarz medycyny.

6.4. – Przedsiębiorczość i gospodarka

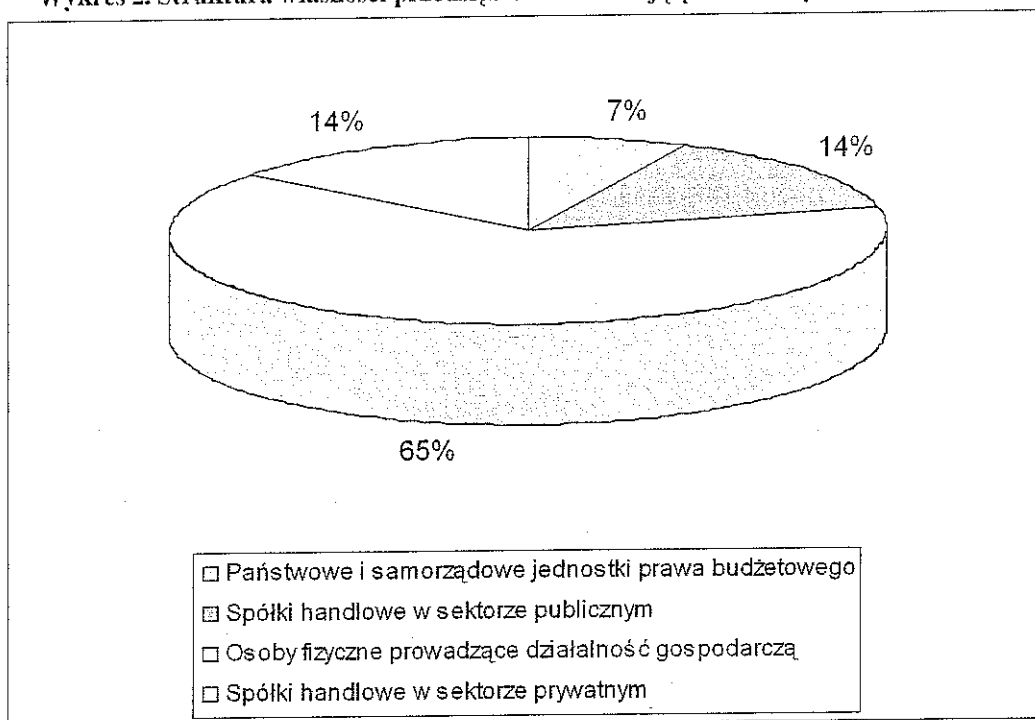
Spory odsetek mieszkańców Starego Brusa prowadzi działalność rolniczą. Poniższa tabela zawiera informacje o strukturze użytków rolnych w miejscowości.

Tabela 7. Struktura użytków rolnych w miejscowości Stary Brus

Użytki rolne w miejscowości (w ha)	
Grunty orne	275,28
Pastwiska	105,15
Łąki	97,51
Sady	-
Ogółem	477,94

W Starym Brusie mieści się 6 punktów handlowych: 3 sklepy wielobranżowe, apteka, skład budowlany oraz sklep z używaną odzieżą. Działalność gospodarcza prowadzona jest przez 14 podmiotów. 11 podmiotów należy do sektora prywatnego.

Wykres 2. Struktura własności przedsiębiorstw działających w Starym Brusie w 2007r.

Działalność społeczna w formie zorganizowanej jest animowana dzięki działającym w Starym Brusie organizacjom społecznym i pozarządowym.

Tabela 8. Organizacje społeczne działające w Starym Brusie

Nazwa organizacji	Zakres działalności
Stowarzyszenie Kultury Regionalnej Stary Brus	Poznanie, kultywowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Lubelszczyzny, eksponowanie walorów etnograficznych tradycji ludowej
Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy Stary Brus	Prowadzenie działalności rekreacyjno – sportowej wśród młodzieży szkolnej i pozaszkolnej
Stowarzyszenie „Malina”	Rozwój drobnotwarowej produkcji zwierzęcej na terenie gminy
Stowarzyszenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Starym Brusie	Realizacja zadań ochrony przeciwpożarowej, likwidacja miejscowych zagrożeń, wykonywanie czynności pomocniczych w czasie klęsk żywiołowych

Jednostka OSP w Starym Brusie powstała w 1925r. W dniu 15 września 1991 roku jednostka otrzymała sztandar od społeczności Gminy Stary Brus za dotychczasową działalność. Decyzją KG PSP w Warszawie z dnia 3-04-1995r. włączył jednostkę z dniem 14-04-1995r. do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. W roku 2007 zanotowano 24 interwencji.

6.5. – Opieka społeczna

W roku 2007 w Starym Brusie mieszkańcy pobrali 324 świadczenia pieniężne na łączną kwotę 260 875 zł. Na wspomniane świadczenia złożyły się świadczenia rodzinne – 73 na kwotę 204 908 zł oraz dodatki mieszkaniowe – 17 na kwotę 5 952 zł. Przyznano ponadto 10 świadczeń niepieniężnych w formie pracy socjalnej.

7. Kultura, obiekty dziedzictwa narodowego oraz sport i turystyka

Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego o znacznych walorach historycznych i artystycznych jest stosunkowo niewielka. Do najcenniejszych obiektów należą:

- Czworak podworski z ok. 1900 r.
- Dawny zespół cerkwi gr. – kat., obecnie kościół rzymsko – katolicki pw. Matki Boskiej Częstochowskiej (kościół, dzwonnica, cmentarz przykościelny, figura NMNP) z 1805 – 1807, 1835; szczególnie cenne zabytki zachowane w kościele to rzeźba św. Nepomucena oraz chrzcielnica
- Zespół dworsko – parkowy:
 - Oficyna (rządcówka) z ok. 1880r.,
 - Chlewnia mur. z ok. 1880r.,
 - Stodoła drewniana z ok. 1880r.,
 - Spichlerz murowany z ok. 1880r.,
 - Budynek gospodarczy, murowany z ok. 1880r.,
 - Ogrodzenie murowane,
 - Pozostałości parku z ok. 1880r.

Dogodne warunki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej stwarza obejmujący część gminy Poleski Park Narodowy. Spotkać tu można szereg chronionych gatunków roślin i zwierząt. Spore połacie lasów stanowią zaś raj dla grzybiarzy i zbieraczy jagód.

Baza noclegowa w Starym Brusie jest dostępna w okresie od lipca do sierpnia – na terenie budynków Zespołu Szkół w Starym Brusie. Działające tu schronisko młodzieżowe dysponuje 25 miejscami noclegowymi.

Stary Brus posiada słabo rozwiniętą bazę sportowo – rekreacyjną, opartą przede wszystkim na obiektach szkolnych takich jak:

- Boisko piłkarskie
- Hala sportowa niepełnowymiarowa.

8. Ostatnio przeprowadzone inwestycje na terenie miejscowości Stary Brus

Ostatnio zrealizowane inwestycje na terenie miejscowości to:

- budowa oczyszczalni ścieków typu BIO-PAK o wydajności 75 m³/ dobę w Starym Brusie w 2004 roku; wartość inwestycji: 807 800 zł
- budowa 4 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków w 2004 r.; wartość inwestycji: 35 000 zł.
- rozpoczęcie remontu drogi gminnej w 2007 r – wartość inwestycji 239 000 zł,
- budowa ciągów chodnikowych w latach 2004 – 2007 przy drodze wojewódzkiej nr 819 o wartości 139 885 zł.

III. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA

Informacje na temat podstawowych zasobów charakteryzujących sołectwo Stary Brus sporządzono na podstawie ankiet, w których mieszkańcy określili, jak postrzegają swoją miejscowość. Tabela ta przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan wsi i walory, jakie posiada.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- ✓ środowisko przyrodnicze,
- ✓ środowisko kulturowe,
- ✓ dziedzictwo religijne i historyczne,
- ✓ obiekty i tereny,
- ✓ gospodarka, rolnictwo,
- ✓ sąsiedzi i przyjezdni,
- ✓ instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

Tabela 9. Zasoby miejscowości Stary Brus

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu			X	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			X	
- osobliwości przyrodnicze		X		
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		X		
- podłoże, warunki hydrogeologiczne		X		
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego		X		
- zabytki				X
- zespoły artystyczne			X	
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara				X

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
- legendy, podania i fakty historyczne		X		
- ważne postacie historyczne		X		
- specyficzne nazwy			X	
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe		X		
- działki pod zakłady usługowe i przemysł			X	
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe		X		
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań			X	
- miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			X	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)		X		
- ruch tranzytowy		X		
- przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
- placówki opieki społecznej			X	
- szkoły				X
- Dom Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				X
- KGW		X		
- Stowarzyszenia				X

IV. ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
1. Stosunkowo nieduże zanieczyszczenie środowiska naturalnego, 2. Wysoki poziom zalesienia, 3. Położenie na Pojezierzu Łęczyńsko – Włodawskim w sąsiedztwie Poleskiego Parku Narodowego i części w granicach Poleskiego Parku Krajobrazowego, 4. Możliwość rozwoju agroturystyki, 5. Potencjał osób w wieku produkcyjnym, 6. Produkcja rolnicza o niskim poziomie skażenia, którą można uznać za zdrową żywność, 7. Dobrze rozwinięta sieć oświatowa, 8. Wysoki poziom zwodociągowania i skanalizowania wsi, 9. Dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna, 10. Dobra jakość sieci energetycznej.	1. Stosunkowo niska jakość gleb, 2. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, 3. Stan dróg wskazujący na konieczność remontu, 4. Niewystarczająca promocja gospodarcza i turystyczna, 5. Słabo rozwinięta baza gastronomiczno – noclegowa oraz rekreacyjno – sportowa, 6. Znaczna odległość od stolicy województwa – Lublina, 7. Wysokie koszty produkcji rolnej 8. Brak ścisłych powiązań producentów z odbiorcami umowami kontraktacyjnymi.

Szanse	Ograniczenia, zagrożenia
1. Pozyskanie środków z funduszy europejskich na rozbudowę infrastruktury technicznej oraz inne cele, 2. Pozyskanie zewnętrznych inwestorów 3. Stworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz rozwoju wsi, 4. Rozwój agroturystyki, 5. Aktywność społeczna w rozwoju drobnej przedsiębiorczości pozarolniczej, 6. Rozwój infrastruktury obsługi ruchu turystycznego, 7. Rosnące zainteresowanie żywnością wyprodukowaną w gospodarstwach ekologicznych, 8. Utworzenie Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji 9. Możliwość pozyskania środków unijnych na rozwój rolnictwa.	1. Słaba infrastruktura drogowa, 2. Niewystarczające środki na rozbudowę infrastruktury technicznej, 3. Niska aktywność społeczna mieszkańców, 4. Migracja młodych ludzi do miasta, 5. Stosunkowo wysokie bezrobocie wśród mieszkańców wsi, 6. Niewystarczające środki budżetowe na finansowanie placówek oświatowych oraz działalności kulturalnej, 7. Brak zainteresowania kapitału zewnętrznego w podejmowaniu działalności gospodarczej.

V. Zidentyfikowane problemy

Zaniedbane rolnictwo oraz brak zbytku na płody rolne powoduje powstawanie dużych, niezagospodarowanych arealów ziemi. Mała liczba osób decyduje się na podejmowanie własnej działalności gospodarczej oraz działalności związanej z usługami pozarolniczymi.

Wskazuje się na potrzebę lepszej samoorganizacji i integracji społeczności wiejskiej. Problemem jest niski poziom komunikacji społecznej oraz mała aktywność społeczeństwa. W niewystarczającym stopniu rozwinięta współpraca między władzą lokalną, biznesem a organizacjami społecznymi utrudnia pełne porozumienie mieszkańców w kwestii problemów lokalnych.

Mieszkańcy emigrują do większych miast w poszukiwaniu pracy, co powoduje starzenie się społeczności oraz brak inicjatyw lokalnych. Mentalność większości pozostających mieszkańców blokuje przedsiębiorczość i innowacyjność. Niewystarczające jest wykorzystanie walorów turystycznych wsi oraz gminy. Wykorzystać należy możliwości, jakie stwarza zlokalizowany m.in. na terenie gminy Poleski Park Narodowy, z bogato rozwiniętym światem przyrodniczym. Tereny wokół Starego Brusa charakteryzują się walorami przyrodniczymi, które są słabo wykorzystywane zarówno przez władze lokalne jak i mieszkańców wsi.

Inwestycje w infrastrukturę drogową i społeczną oraz częściowo jej modernizację, z pewnością zwróciłyby uwagę inwestorów zewnętrznych a inicjatywy lokalne w postaci rozwoju agroturystyki przyciągnęłyby wielu turystów spragnionych spokoju i odpoczynku na łonie natury, z daleka od miejskich zabudowań i hałasów. Wówczas szansę na rozwój miałyby także ekologiczne rolnictwo. Stary Brus mógłby stać się ośrodkiem turystyczno – rekreacyjnym, komunikacyjnym oraz centrum przemysłu przetwórczego.

VI. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.

W miejscowości Stary Brus znajdują się obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Sprzyjają one nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne.

Jednym z obszarów to teren położony w centrum naszej miejscowości jest to plac publiczny około 0,6 ha, na którym znajduje się świetlica, plac zabaw dla dzieci, boisko sportowe wielofunkcyjne, obsadzone jest zielenią parkową. Spotykają się tu mieszkańcy, przyjezdni oraz goście odwiedzający Stary Brus.

Jednym z miejsc o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia duchowych potrzeb mieszkańców wsi jest XIX w. kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej wraz ze swoim otoczeniem. Stanowi on także największą atrakcję turystyczną miejscowości. Uporządkowanie tego terenu zapewni przede wszystkim bezpieczeństwo osób przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie z tym historycznym obiektem.

Uporządkowanie tego terenu to także poprawa estetyki wsi.

Kolejnym ważnym dla mieszkańców terenem jest obszar wokół Zespołu Szkół w Starym Brusie. Wymaga on doposażenia w urządzenia zabawowe dla dzieci. Teren ten należałoby oświetlić i wybudować wokół niego chodniki.

Te trzy wymienione obszary mają szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb społecznych tzn.

- rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjno - sportowej,
- aktywizowanie i integrowanie mieszkańców,
- zachowanie walorów miejscowości,
- poprawienie estetyki i podniesienie atrakcyjności miejscowości,
- poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

VII.OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ W PERSPEKTYWIE 7 LAT

W celu podwyższenia standardu życia mieszkańców i podniesienia atrakcyjności turystycznej miejscowości oraz miejsca zamieszkania Plan Odnowy Miejscowości Stary Brus zakłada realizację wielu działań społeczno – kulturalnych i gospodarczych. Przyczynią się one do rozwoju miejscowości oraz poprawy warunków życia mieszkańców. Rozbudowa infrastruktury ma za zadanie rozwój lokalnej gospodarki i przyciągnięcie inwestorów, nowych mieszkańców oraz zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej.

Przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2008 – 2015 i będą realizowane w ramach zadań własnych gminy. Zadania będą finansowane przy udziale środków z funduszy europejskich: Program Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.. Natomiast inne inwestycje finansowane będą przy udziale budżetu gminy i dostępnych funduszy pozabudżetowych.

Plan odnowy miejscowości Stary Brus zakłada realizację wielu działań z zakresu społeczno - kulturalnego i gospodarczego życia mieszkańców. Głównym celem planowanych inwestycji jest poprawa warunków życia mieszkańców oraz poprawa wizualnej estetyki Starego Brusa. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki realizacji następujących zadań:

Plan zadań w miejscowości Stary Brus.

Miejsce rankingowe	Nazwa projektu	Cel projektu	Zakres projektu	Instrukcja koordynująca projektu	Koszt projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania
1.	Centrum kultury, sportu i rekreacji w Starym Brusie	Budowa infrastruktury sportowej, społeczno-kulturalnej. Wzrost jakości życia w miejscowości. Rozwój funkcji turystycznej	- Budowa boiska wielofunkcyjnego - Organizacja placu zabaw dla dzieci - Nasadzenie zieleni - Modernizacja świetlicy - Zakup (wykonanie obiektu małej architektury, oświetlenie) - Wykonanie chodników i parkingu	Gmina Stary Brus	457.000,000	2009-2010	PROW 2007-2013 Budżet Gminy
Uzasadnienie W ramach projektu wybudowane zostanie boisko wielofunkcyjne (kosz, siatkówka, tenis ziemny). Zostanie zmodernizowany budynek świetlicy wraz z zagospodarowaniem działki wokół świetlicy. W celu zmiany parametrów użytkowych oraz technicznych istniejącej świetlicy, zrealizowane zostaną roboty budowlane i sanitarne. W świetlicy zostanie umieszczony między innymi publiczny punkt dostępu do internetu. Dzięki realizacji projektu miejsce to stanie się centrum rekreacyjnym miejscowości, w którym będzie można rodzinie spędzić wolny czas, organizować imprezy sportowe i kulturalne. Inwestycja ta podniesie atrakcyjność turystyczną miejscowości. Obecnie obiekt i działki gruntuowe są zaniedbane i wręcz swym widokiem odstrasza. Miejscowość Stary Brus w swych zasobach nie posiada miejsca, które mogłoby służyć mieszkańcom do racjonalnego spędzenia wolnego czasu. Projekt powstał z inicjatywy mieszkańców Stary Brus, służyć będzie ogółowi społeczności wiejskiej.							
2.	Modernizacja drogi gminnej Nr 104342 L	Wzrost bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, prawo bezpieczeństwa młodzieży	- Wykonanie nawierzchni asfaltowej na odcinku 560mb - Wykonanie chodników na odcinku 860mb	Gmina Stary Brus	570.000,00	2010	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011. Budżet Gminy

		uczeszczającej do Zespołu Szkół					
Uzasadnienie						Modernizowana droga jest jednym z głównych ciągów komunikacyjnych. Przy drodze tej położony jest Zespół Szkół do którego uczęszczają dzieci z całej gminy. Znajduje się tu Biblioteka Publiczna, Gabinet stomatologiczny, weterynaria. Stanowi ona ważne z punktu widzenia lokalnej spójności i mobilności komunikacyjnej znacznie dla obsługi transportowej tego terenu. Jej modernizacja znacznie polepszy bezpieczeństwo dzieci dojeżdżających do Zespołu Szkół	
3.	Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej Nr 819. Modernizacja drogi wojewódzkiej Nr 819	Wzrost bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego. Poprawa dostępności komunikacyjnej.	- Wykonanie nawierzchni asfaltowej na odcinku 1km - Wykonanie chodników na odcinku 600mb - Odwodnienie drogi	Zarząd Dróg Wojewódzkich Gmina Stary Brus	900.000,00	2010	RPOWL 2007-2013 Budżet Gminy
Uzasadnienie				Realizacja projektu głównie poprawi bezpieczeństwo użytkowników drogi wojewódzkiej Nr 819. Obecna sytuacja jest wręcz tragiczna, zastoiska wody na jezdni nie pozwalają na zachowanie bezpieczeństwa pieszych i kierowców poruszających się w obrębie drogi wojewódzkiej. Mieszkańcy od kilku lat postępują przeprowadzenie jej remontu			
4.	Remont ogrodzenia przy kościele parafialnym w Starym Brusie, odnowienie dzwonnicy	Zaspokojenie potrzeb społecznych w zakresie wiary i religii.	- Remont ogrodzenia około 200mb - Odnowienie zabytkowej dzwonnicy	Rada Solecza Parafia pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Starym Brusie.	240.000,00	2011-2013	PROW 2007-2013 Budżet Gminy Środki własne parafii.
Uzasadnienie				W miejscowości Stary Brus znajduje się zabytkowy kościół z 1860r. Najbardziej zniszczona część obiektów to ogrodzenie kościoła i dzwonnica. Celem projektu jest poprawa stanu obiektu jego estetycznego wyglądu, a zarazem wyglądu miejscowości Stary Brus			
5.	Remont, modernizacja remizo – świetlicy wiejskiej w Starym Brusie	Podniesienie jakości infrastruktury społecznej.	- Roboty budowlane w świetlicy - Zagospodarowanie przestrzeni wokół świetlicy - Wykonanie ogrzewania - Modernizacja zaplecza kuchennego	OSP Stary Brus Rada Solecza Gmina Stary Brus	100.000,00	2011	PROW 2007-2013 (Oś 4 Leader) Budżet Gminy Środki Własne
Uzasadnienie				Jest to inwestycja na rzecz kultury, ma także na celu podniesienie estetyki wsi poprzez wzrost walorów użytkowo – technicznych oraz estetykę świetlicy i jej otoczenia			

6.	Przystosowanie obiektu zabytkowego „podworski czworak” na muzeum regionalne	Poprawa atrakcyjności turystycznej miejscowości Stary Brus	• Zakup obiektu • Remont obiektu • Wyposażenie obiektu	Gmina Stary Brus Rada Sólecka Stowarzyszenie kultury Regionalnej ze Starego Brusa	650.000,00	2012-2013	RPOWL 2007-2013 Budżet Gminy
Uzasadnienie							
7.	Budowa dwóch parkingów w miejscowości Stary Brus	Poprawa dostępności komunikacyjnej. Poprawa bezpieczeństwa	• Budowa parkingu przy Urzędzie Gminy • Budowa parkingu przy kościele parafialnym	Gmina Stary Brus	240.000,00	2010-2013	Budżet Gminy
Uzasadnienie							
8.	Organizacja imprez kulturalnych, sportowych, festynów	Promocja miejscowości, kultywowanie tradycji miejscowych	• Promocja imprez kulturalnych i integracyjnych • Kalendarz imprez	Stowarzyszenie „Malina” Stowarzyszenie Kultury Regionalnej w Starym Brusie OSP	40.000,00	2009-2015	PROW 2007-2013 (Oś 4 Leader) Granty Środki własne Budżet Gminy
Uzasadnienie							
9.	Wydanie materiałów promocyjnych	Pozytywny wizerunek miejscowości	• Druk folderów • Druk map • Druk materiałów informacyjno - promocyjnych	Stowarzyszenie Kultury Regionalnej Gmina Stary Brus	30.000,00	2010-2015	PROW 2007-2013 (Oś 4 Leader) Środki własne Budżet Gminy
Uzasadnienie							
Działanie to ma ukazać pozytywny obraz miejscowości Stary Brus. Miejscowości atrakcyjnej turystycznie. Temu celowi będzie służyć wydanie map turystycznych. opracowanie historii miejscowości							

VIII. Jaka jest miejscowość Stary Brus

Co wyróżnia Stary Brus?	Duże tereny leśne, małe zanieczyszczenie środowiska
Z czego utrzymują się mieszkańcy?	Rolnictwo, praca w przedsiębiorstwach zlokalizowanych w większości poza Starym Brusie
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Zebrania, współpraca z Urzędem Gminy w Starym Brusie
Stan zabytków	Zabytki w stosunkowo w dobrym stanie technicznym, konieczne remonty
Jakie jest rolnictwo?	Zaniedbane, dużo niewykorzystanych areałów ziemi; jakość gleb jest niewystarczająca
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Przebieg drogi wojewódzkiej nr 819, znaczna odległość od stolicy województwa – Lublina.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Brak placu zabaw

IX. Wizja rozwoju miejscowości Stary Brus

Jak ma wyglądać miejscowość?	Zadbana, estetyczna, wyremontowane drogi i zmodernizowana infrastruktura techniczna
Co ma ją wyróżniać?	Charakter agroturystyczny
Z czego mogliby się utrzymywać mieszkańcy?	Z agroturystyki, rolnictwa ekologicznego
Co powinno być bardziej wyeksponowane w dziedzinie kultury i dziedzictwa?	Większa kultywacja tradycji lokalnych, promocja tradycji wiejskich, wyeksponowanie zabytków
Jakie ma być rolnictwo?	Zmodernizowane, dochodowe, rozwój przetwórstwa rolno - spożywczego
Jakie powinny być powiązania komunikacyjne?	Poprawa jakości nawierzchni dróg wojewódzkiej, powiatowych i gminnych
Co powinno być proponowane dzieciom i młodzieży?	Zajęcia pozalekcyjne, organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych

X.OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO „Kształtowanie przestrzeni publicznej przy Kościele Rzymsko – Katolickim w Starym Brusie”

Zadaniem priorytetowym przewidziany do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie Odnowa i rozwój wsi jest: „Kształtowanie przestrzeni publicznej przy Kościele Rzymsko – Katolickim w Starym Brusie”

Kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Starym Brusie to jedna z ciekawszych świątyń, wybudowany jako Kaplica dworska w 1807 r. Jest to budynek murowany i posiada plan krzyża. We wnętrzu znajduje się klasycystyczna chrzcielnica wykonana z piaskowca w 1807 r. oraz monstrancja późnobarokowa rzeźba św. Nepomucena z początku XIX w. Pozostałe elementy wyposażenia wnętrza pochodzą z połowy XX stulecia. Obok kościoła znajduje się, wymurowana na planie trójkąta klasycystyczna dzwonnica z początku XIX w.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie społecznych i kulturalnych potrzeb mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Zakłada się, iż cel ten zostanie osiągnięty poprzez dokonanie inwestycji związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przestrzeni publicznej przy kościele w Starym Brusie. Wykonane zostanie ogrodzenie, chodniki, oświetlenia placu, mała architektura (ławki, kosze), miejsca postojowe wraz z drogą dojazdową oraz zagospodarowanie terenu zielenią. Realizacja zadania służyć będzie ogółowi mieszkańców jako miejsce kultu religijnego a dodatkowo jako obiekt zabytkowy stanowić będzie atrakcję turystyczną gminy.

Celem zadania jest zadbanie i utrzymanie obiektu sakralnego, służącemu całej społeczności lokalnej. Kościół jest przeznaczony dla wszystkich mieszkańców Starego Brusa i parafian pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Starym Brusie, jako miejsce kultu religijnego wyznania rzymsko – katolickiego.

Efektom realizacji projektów będzie stworzenie warunków dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej. Inwestycje umożliwią rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłyną na wzrost atrakcyjności obszarów wiejskich.

Zaplanowane w Planie Odnowy Miejscowości Stary Brus projekty mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców wsi. Przyczynią się do tego inwestycje w obiekty pełniące funkcje publiczne, społeczno - kulturalne, sakralne.

Łączny koszt zadania priorytetowego będzie wynosił 480 000,000 zł.

Jego realizacja jest planowana na lata 2011-2013. Należy jednak zaznaczyć, że szczegółowe określenie kosztów będzie możliwe dopiero po opracowaniu dokumentacji projektowej oraz kosztorysu dla przedmiotowej inwestycji.

XI Zarządzanie

1. Wdrażanie

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. Stopniowe wygasanie entuzjazmu towarzyszącego procesowi tworzenia Planu wśród samorządu i mieszkańców bez odpowiedniego systemu mogłoby „doprowadzić Plan na półkę” z innymi, nieprzydatnymi dokumentami w dość krótkim czasie. System, o którym mowa to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja Planu.

Instrumenty realizacji

Najważniejszym narzędziem realizacji Planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi oraz stworzyć czytelny obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez Radę Gminy. Dynamika wdrażania Planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z Planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować.

Kolejnym instrumentem jest tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, wyzwalanie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Usatysfakcjonuje to mieszkańców pod względem rynkowym jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Ważne jest także stosowanie tak zwanego „montażu finansowego” przy dużych inwestycjach, to znaczy kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł na realizację kolejnych zadań wynikających z planu. Stopniowe przechodzenie od konstruowania budżetu według dotychczasowych reguł do tworzenia budżetu zadaniowego.

W końcu istotne jest stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości, (osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych, mieszkańców i zasobów). Ułatwi to prowadzenie promocji wewnętrznej - skierowanej do mieszkańców gminy oraz promocji zewnętrznej.

2. Monitorowanie

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiąganych efektach. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w Planie. Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych, np.: długość nowo budowanych dróg; liczba budynków poddanych renowacji; ilość firm, które otrzymały pomoc, itp.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia Planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zwiększenie sprzedaży eksportowej firm objętych danym działaniem, zmniejszenie nakładów na bieżące remonty obiektów zabytkowych itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze

zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte firmy czy instytucje w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy wskaźnik zatrudnienia 24 miesiące od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Wójt prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Gminy podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania w %).

Sposoby oceny planu odnowy

Ocena planu prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego, monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny. Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 1 km drogi. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym, które Wójt składa Radzie Gminy podczas sesji, na której udzielane jest absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań Wynikających z Planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

O Planie Odnowy Miejscowości Stary Brus, jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy regionalnej i lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Gminy oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach.

XII. PODSUMOWANIE

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Stary Brus przy opracowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Opisane w Planie Odnowy Miejscowości Stary Brus działania powinny przynieść poprawę standardów jakości życia mieszkańców. Opracowany Plan zakłada w ciągu najbliższych lat realizację kluczowych dla miejscowości zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej. W istniejących warunkach zasadniczym hamulcem działań samorządu jest brak wystarczających środków na wszystkie pożądane inwestycje. Jednym ze sposobów poprawy jakości życia mieszkańców może być pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej. Sporządzenie i uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi”.